

Kommunernas och samkommunernas bokslutsprognoser 2021

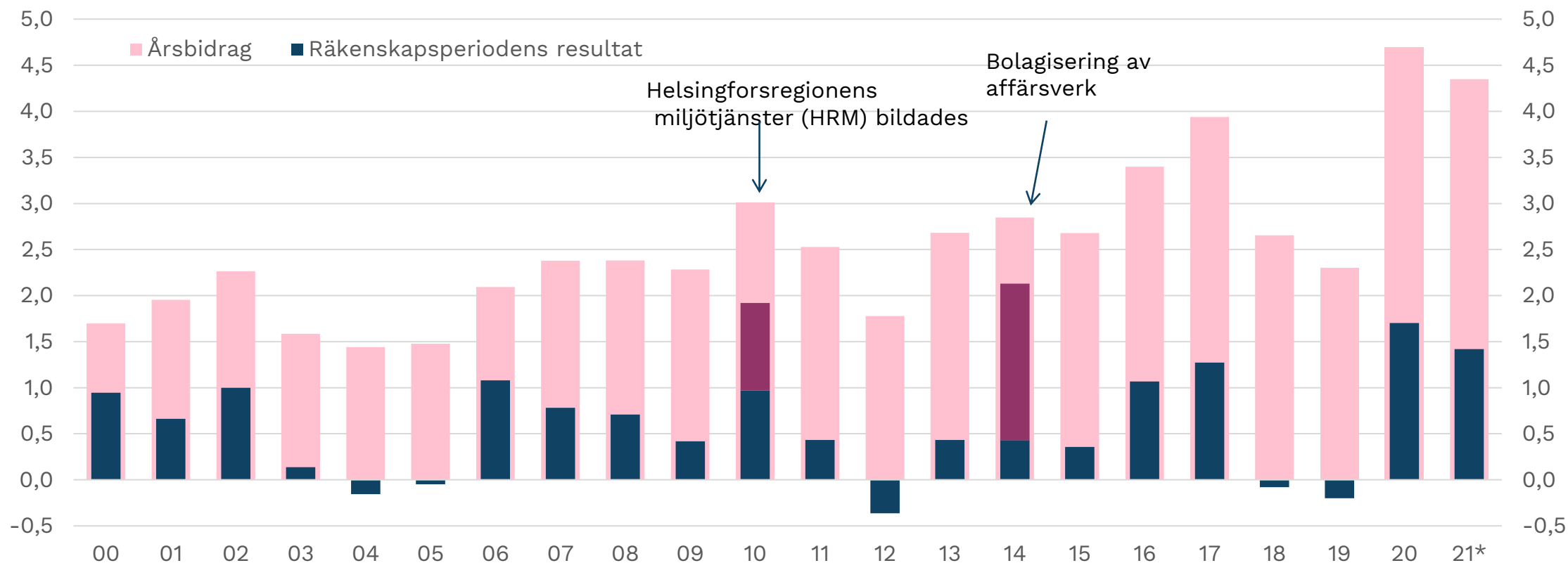
Presskonferens 7.2.2022

Den kommunala ekonomin nästan i balans

- Kommunerna och samkommunerna på fastlandet nära balans i ekonomin
 - Mätt med verksamhetens och investeringarnas kassaflöde är den kommunala ekonomin nästan i balans
 - Skuldökningen dämpades
 - Resultatet motsvarar förväntningarna: +1,5 md euro
- Coronastödet täckte förluster och extra kostnader
 - Kommunerna fick coronastöd på cirka 2,4 miljarder euro.
- Försäljning av engångsnatur förbättrade resultatet med hundratals miljoner.
 - Utan försäljningsvinster hade resultatet stannat under en miljard.
 - Försäljningen av egendom minskade behovet att ta lån.

Kommunernas och samkommunernas årsbidrag, avskrivningar och investeringar 2000–2021, md euro

År 2010 innehåller räkenskapsperiodens resultat extraordinära inkomster på cirka 0,95 miljarder euro till följd av bildandet av HRM och år 2014 extraordinära inkomster på 1,7 miljarder euro till följd av bolagisering av affärsverk.

Källa: Statistikcentralen 2000–2020, år 2021 bokslutsprognoser insamlade av Statskontoret, kommunerna och samkommunerna på fastlandet.

Bästa och sämsta resultaten för räkenskapsperioden 2021, fastlandskommunerna, miljoner euro

Kommun	Räkenskapsperiodens resultat (miljoner €)
Helsingfors	352
Esbo	187
Tammerfors	75
Jyväskylä	64
Vanda	54
Borgå	45
Åbo	37
Uleåborg	30
Raumo	29
Lahtis	29

Kommun	Räkenskapsperiodens resultat (miljoner €)
S:t Michel	-10
Kervo	-8
Seinäjoki	-8
Björneborg	-7
Kemi	-6
Kurikka	-5
Ackas	-4
Torneå	-4
Varkaus	-3
Sotkamo	-3

Enskilda kommuners resultat kan skilja sig från prognoserna.

Kommunernas ekonomi år 2021

Mikko Mehtonen

Kommunernas och samkommunernas bokslutsprognoser

- Den första heltäckande bilden av kommunsektorns ekonomi år 2021
 - I uppgifterna ingår inte kommunkoncernernas siffror
 - Uppgifter saknas från 22 kommuner, för dessa användes uppgifterna från 2020
- Materialet som Statskontoret samlat in har bearbetats och analyserats av Kommunförbundet
 - Bokslutsprognoserna samlades från samtliga kommuner och samkommuner på fastlandet

Vad beror den goda ekonomiska situationen på?

- Verksamhetskostnaderna ökade 7,7 %
- Verksamhetsinkomsterna ökade 23,1 %
- Skatteinkomsterna ökade med 6,5 %
- Statsandelarna minskade 8,3 %
- Årsbidraget försvagades med 6,5 %
- Investeringarna minskade 8,6 %

Ökningen i externa verksamhetskostnader 2000–2021 i procent

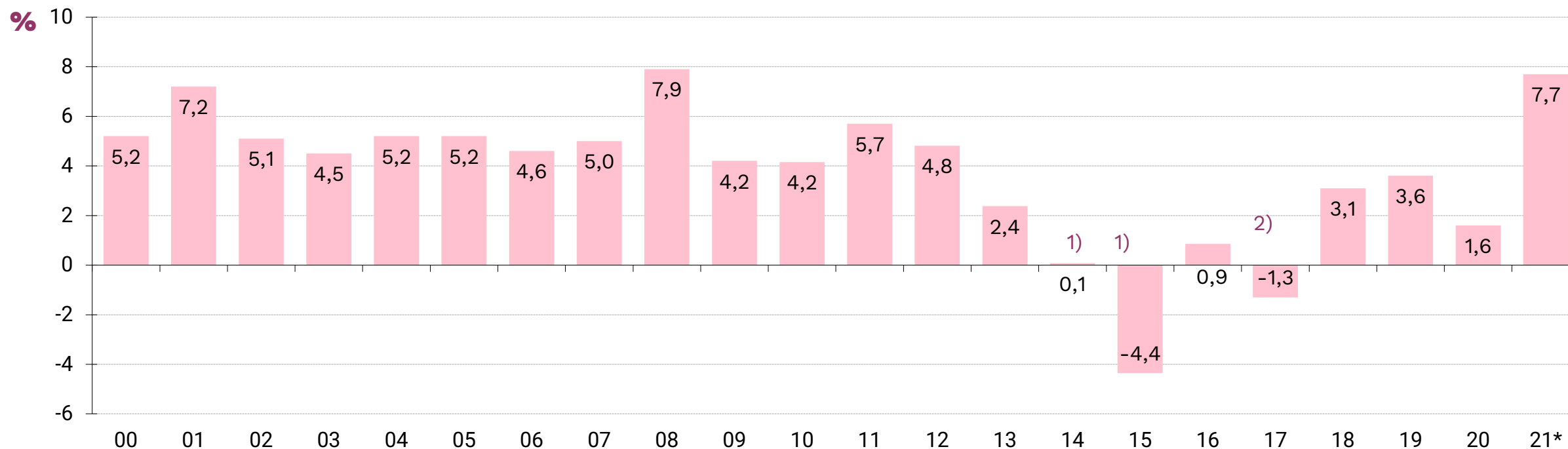
Verksamhetskostnadernas utveckling
år 2021

Löner och arvoden: 5 %

Lönebikostnader: 6 %

Köp av tjänster: 13 %

Material och förnödenheter: 6 %

1. År 2014–2015 dämpades ökningen i verksamhetsutgifterna av bolagiseringarna av kommunala yrkeshögskolor och affärsverk. Dessutom påverkas utgifternas nivå år 2015 av statistikreformen. Utan dessa åtgärder hade ökningen under 2014 och 2015 varit ca 1 %.
2. I verksamhetsutgifterna år 2017 märks överföringen av utbetalningen och beräkningen av det grundläggande utkomststödet till FPA samt konkurrenskraftsavtalet. Utan dessa åtgärder hade förändringen i verksamhetsutgifterna varit cirka 1 %.

Källa: 2000–2020 Statistikcentralen, år 2021 bokslutsprognoser insamlade av Statskontoret. Kommunerna och samkommunerna på fastlandet.

Uppgifter om kommunernas och samkommunernas ekonomi 2019–2021

	2019	2020	2021	2019	2020	2021
	BS	BS	BSP			
Verksamhetsintäkter	9,34	9,15	11,11	1,4	-2,1	21,4
Verksamhetskostnader	-39,04	-39,66	-42,69	3,2	1,6	7,6
Verksamhetsbidrag	-29,69	-30,51	-31,59	3,9	2,7	3,5
Skattefinansiering totalt	31,55	34,84	35,46	-0,5	10,4	1,8
– Skatteinkomster	22,91	23,83	25,37	-0,5	4,0	6,5
– Statsandelar	8,64	11,01	10,09	-0,5	27,4	-8,4
Årsbidrag	2,33	4,69	4,39	-32,7	101,4	-6,4
Avskrivningar och nedskrivningar	-2,93	-3,08	-3,06	0,2	5,1	-0,7
Årsbidrag, % av avskrivningarna	80	152	144			
Kommuner med neg. årsbidrag (st.)	65	2	12			
Räkenskapsperiodens resultat	-0,20	1,70	1,46	Förändring, %		
Kommuner med neg. resultat (st.)	223	32	68	2019	2020	2021
Investeringsutgifter, brutto	-5,40	-5,76	-5,27	4,8	6,7	-8,6
Verksamhetens och invest. kassaflöde	-2,19	-0,40	-0,23			
Lånestock 31.12	21,90	23,35	24,11	5,6	6,7	3,2

Akkumulerat underskott i balansräkningen

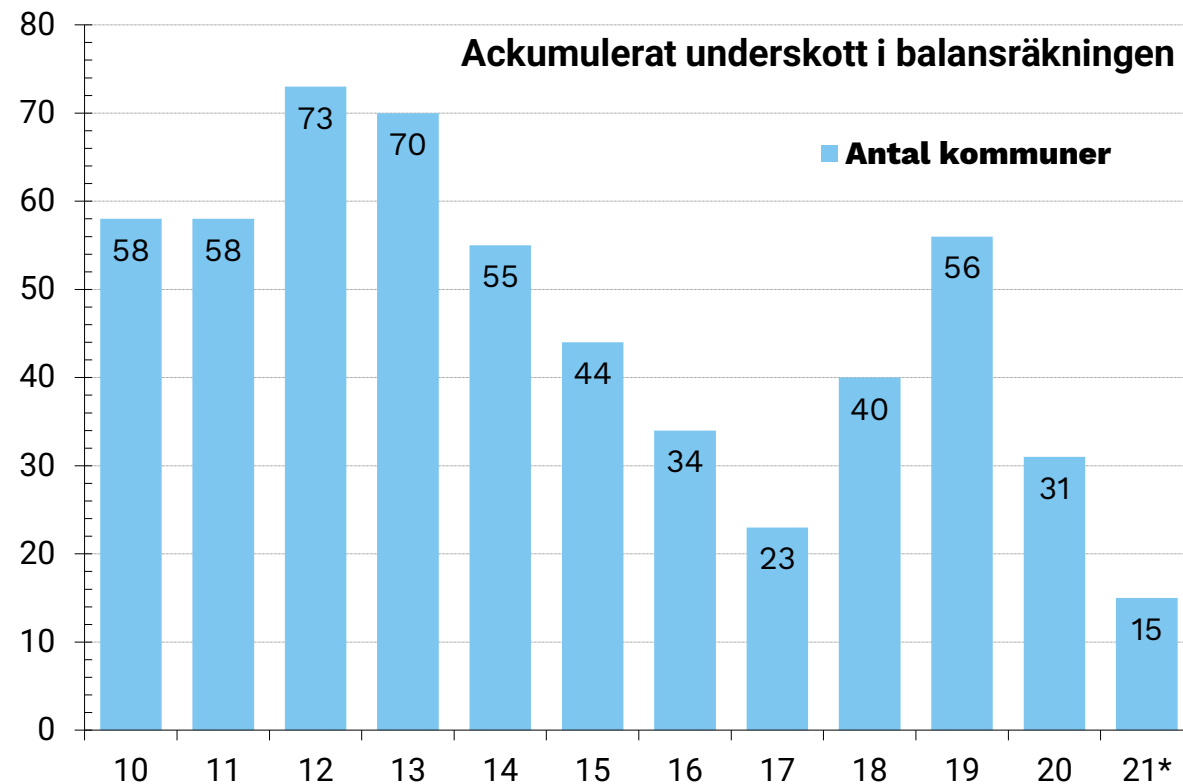
Ett underskott i kommunens balansräkning ska täckas inom fyra år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes (110 § 3 mom.). Tidsfristen tillämpas första gången på underskott i bokslutet 2015, vilket innebär att underskottet ska vara täckt i bokslutet 2020 (148 § mom. 1). Under övergångsperioden har kommuner som uppvisar stort underskott ytterligare två år på sig att täcka underskottet.

De största underskotten i bokslutet år 2021 (euro/inv.)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*
Kyyjärvi	1 099	65	-349	-617	-3 030	-3 747	-2771
Lestijärvi	2 446	2 148	2 068	1 449	556	353	-2428
Pertunmaa	220	334	463	-281	-978	-1 233	-1922
Haapajärvi	390	274	343	201	-78	217	-827
S:t Michel	580	665	629	365	-205	-24	-799
Kemi	22	56	247	-96	-332	-271	-690
Lemi	-8	138	-42	-668	-868	-619	-560
Toivakka	897	956	1 031	408	-1 298	-669	-553
Kauhajoki	-505	-488	-373	-582	-148	-71	-545
Ylivieska	-67	165	406	-19	-334	48	-385
Muhos	126	397	478	355	164	-170	-281
Högfors	56	165	186	86	-315	-126	-265
Kaustby	568	935	510	396	26	484	-89
Mänttä-Vilppula	-15	88	394	344	148	127	-78
Ackas	-491	-467	-395	-566	-569	56	-58

* Det ackumulerade underskottet år 2021 har beräknats enligt räkenskapsperiodens resultat år 2021.

* 24 kommuner hade inte lämnat några uppgifter. Imputerade kommuner har uteslutits

10

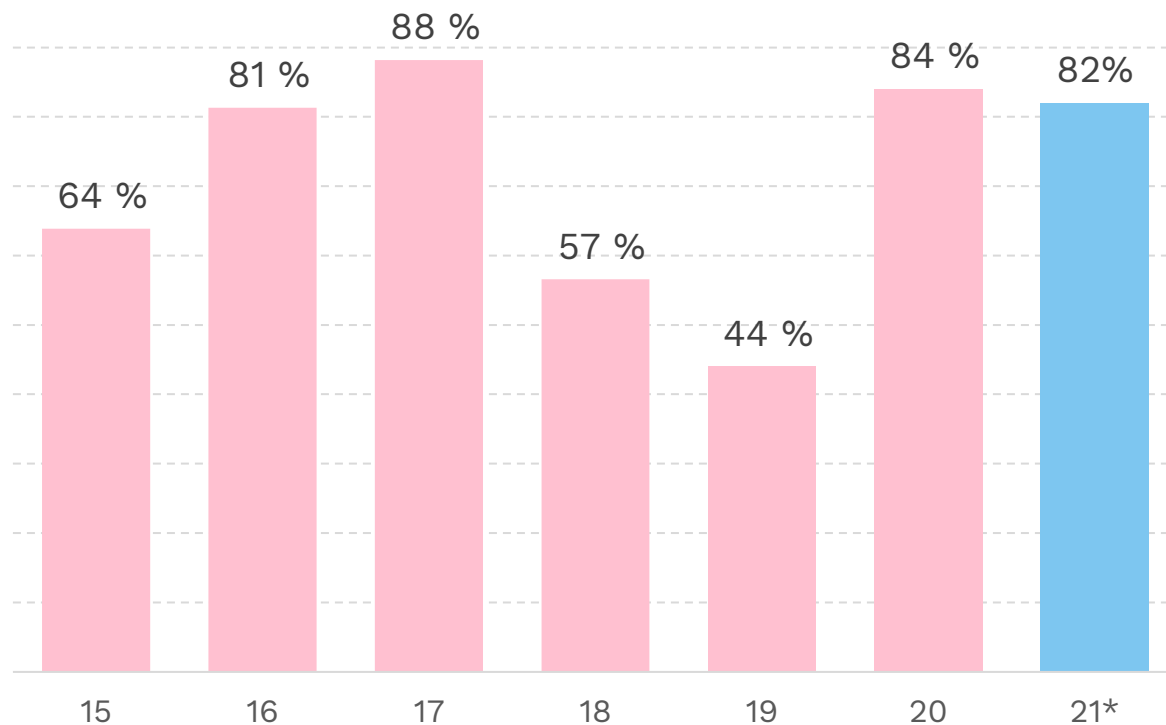
* för 24 kommuner har imputerade uppgifter använts och i uppgifterna för år 2021 ingår tre imputerade underskott

Kommuner och samkommuner på fastlandet 2021

	Kommuner	Samkommuner
	BSP 2021	BSP 2021
Verksamhetskostnader ¹⁾	-39 518 +6,3%	-16 152 +5,9%
Verksamhetsbidrag, mn euro	-32 454 -3,9 %	+868 +21,5 %
Årsbidrag, mn euro	+3 571 -12,3 %	+819 +31,9 %
Investeringsutgifter mn euro	-3 885 -9,9%	-1 379 -4,8%
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, mn euro	+85	-319
Likvida medel, mn euro	6 467 +0,2%	1 603 +10,6%
Lånestock, mn euro	19 064 +0,3%	6 190 +12,4%

1) Köpen mellan kommuner och samkommuner utvecklades måttfullt år 2021. Därför är den procentuella förändringen i de konsoliderade externa verksamhetskostnaderna för hela kommunsektorn större än förändringen i de enskilda kommunernas eller samkommunernas verksamhetskostnader.

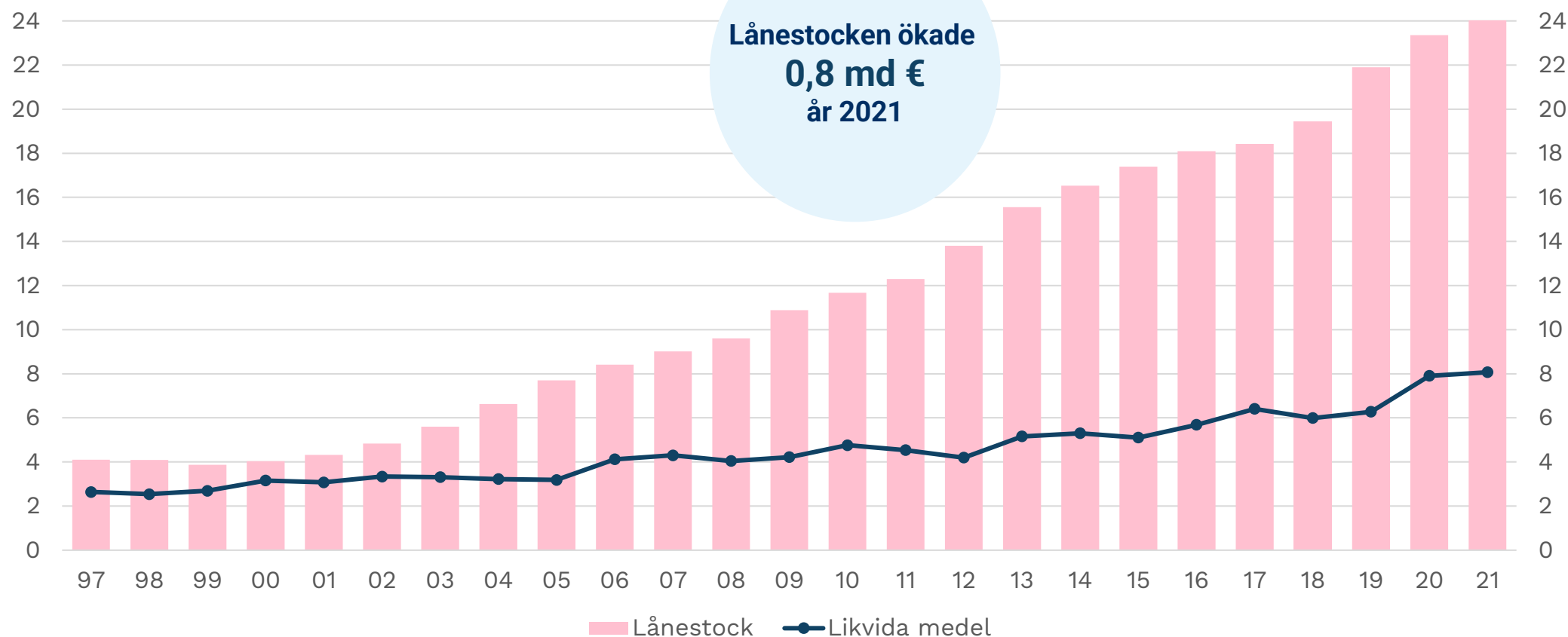
Kommunernas och samkommunernas interna finansiering av investeringar i procent och investeringsutgifterna

Investeringsutgifter
år 2021
5,30 md

Investeringarna
minskade 7,9 %

Kommunernas och samkommunernas lånestock och likvida medel 1997–2021, md euro

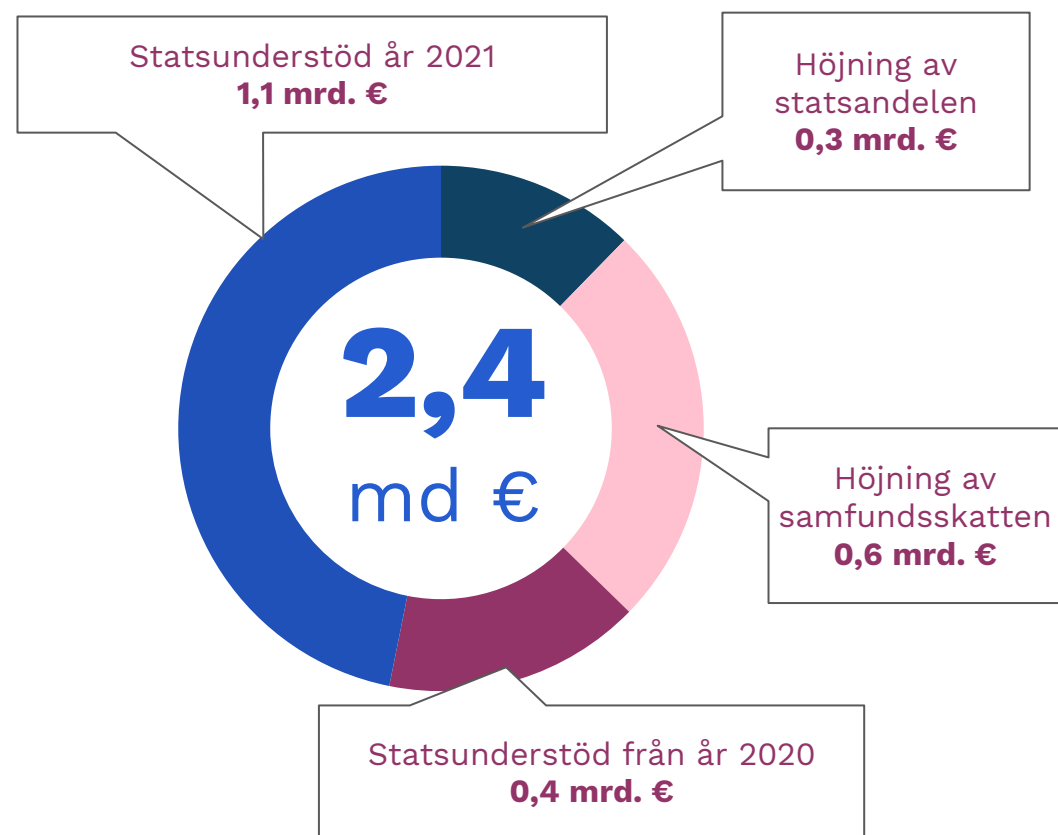

Coronastöd till kommunerna 2021

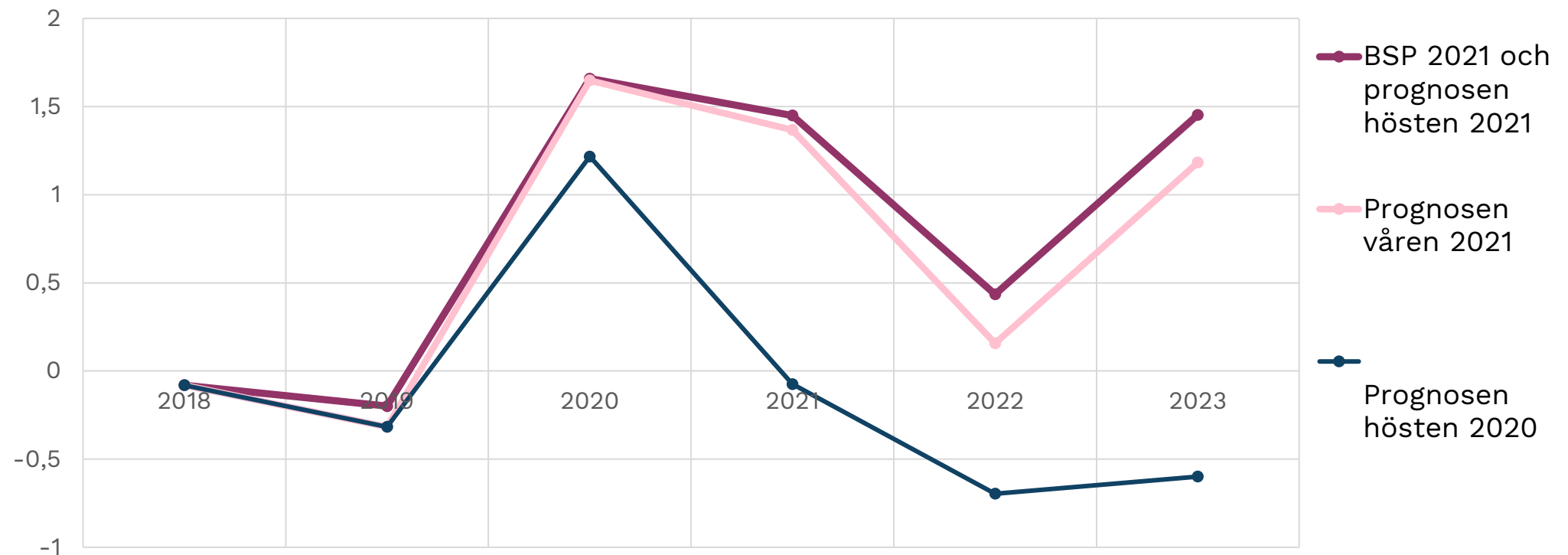
- Kommunerna fick 2,4 miljarder euro coronastöd år 2021
- Den största delen av stödet, cirka 1,5 miljarder euro, beviljades som statsunderstöd för att kompensera för de omedelbara kostnaderna förorsakade av pandemin.
 - En del av statsunderstödet för år 2020 betalades ut år 2021. På motsvarande sätt betalas en del av coronastödet för 2021 först år 2022.
- Kommunerna beviljades coronastöd också genom höjd samfundsskatteandel: cirka 0,6 md euro
- Andra coronastöd riktades till undervisnings- och kultursektorn samt statsandelen för kommunal basservice: totalt nästan 0,4 md euro.

I kommunernas och samkommunernas bokslutsprognos ingår ca 2,4 miljarder euro coronastöd år 2021

Coronastöd, mn euro	2021
I form av statsandel	300
Höjning av statsandelen för basservice inkl. kompensationen för konkurrenskraftsavtalet	
I form av skatteinkomster	610
Höjning av samfundsskatteandelen med 10 procentenheter	
I form av statsunderstöd	1543
Stöd från 2020 som betalats ut med förskjutning, bl.a. 137 miljoner euro till sjukvårdsdistrikten och 100 miljoner euro till kollektivtrafiken	387
Direkta stöd för hälsosäkerheten	1068
Undervisnings- och kulturministeriets coronastöd	75
TOTALT	2 440

Räkenskapsperiodens resultat i linje med de senaste prognoserna

Tack.

Mikko Mehtonen, utvecklingschef, tfn
050 592 8986
Mikko.Mehtonen@kommunforbundet.fi

www.kuntaliitto.fi

Mer information om kommunernas ekonomi

Räkenskapsperiodens resultat 2021, euro/invånare

Bästa resultat (fastlandet)

1. Enontekis (5163 euro/inv.)
2. Lestijärvi (2132 euro/inv.)
3. Lappträsk (1481 euro/inv.)
4. Rautavaara (1230 euro/inv.)
5. Kittilä (1218 euro/inv.)
6. Vesanto (1176 euro/inv.)
7. Kuhmo (1061 euro/inv.)
8. Vieremä (1033 euro/inv.)
9. Enonkoski (1015 euro/inv.)
10. Kuortane (972 euro/inv.)

Svagaste resultat (fastlandet):

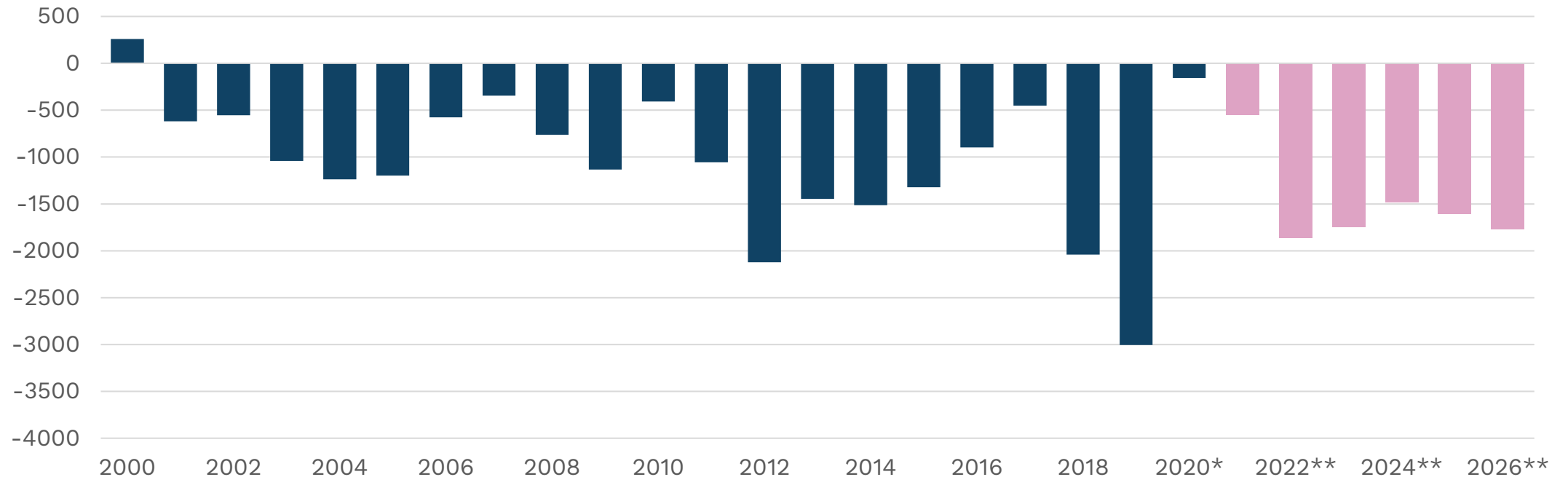
1. Vederlax (998 euro/inv.)
2. Kaskö (-890 euro/inv.)
3. Utsjoki (-864 euro/inv.)
4. Toholampi (-848 euro/inv.)
5. Pertunmaa (-679 euro/inv.)
6. Rautalampi (-517 euro/inv.)
7. Alavieska (-505 euro/inv.)
8. Haapajärvi (-415 euro/inv.)
9. Miehikkälä (-393 euro/inv.)
10. Gustavs (-377 euro/inv.)

Källa: Statskontoret, bokslutsprognoser, fastlandskommunerna enligt kommunindelningen 2021.

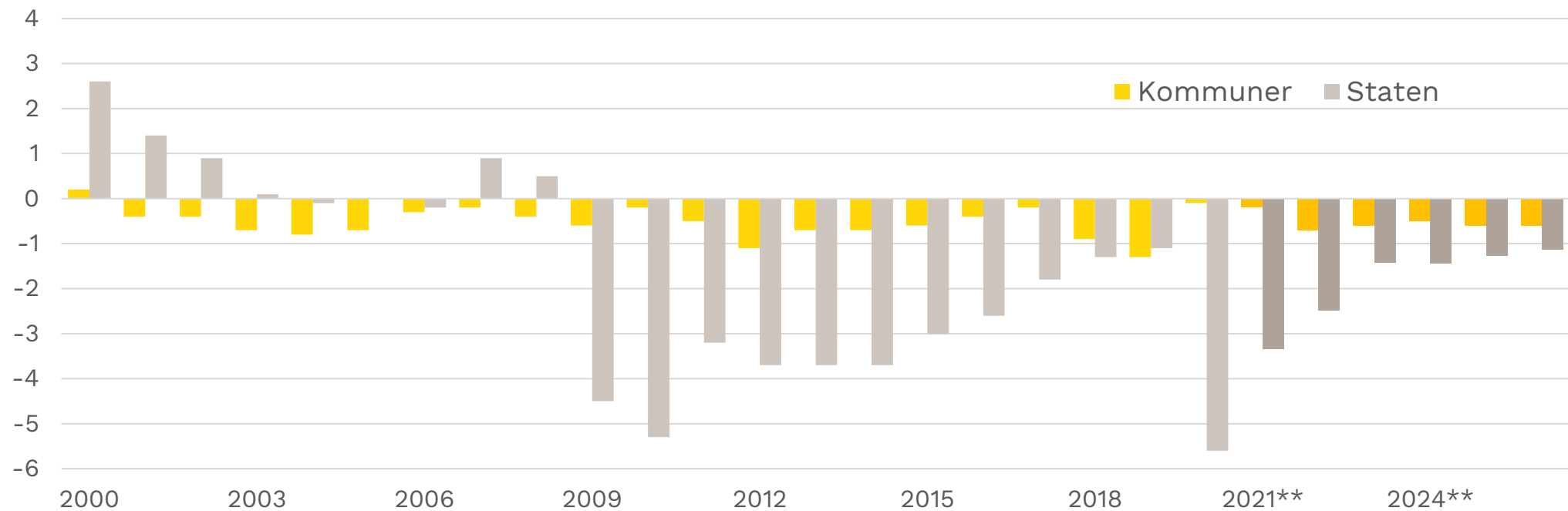
Differensen mellan lokalförvaltningens inkomster och utgifter, dvs. nettoutlåningen, 2000–2026

miljoner euro

Statens och lokalförvaltningens finansiella balans 2000–2026

I förhållande till bruttonationalprodukten

Källor: Statistikcentralen, Finansministeriet, Ekonomisk översikt vintern 2021

Kommunernas och samkommunernas verksamhetsbidrag minskade 3,5, procent (1,1 md euro) år 2021

- Verksamhetskostnaderna ökade 7,7 procent år 2021 (3 000 miljoner euro)
 - Förändringen i befolkningens åldersstruktur ökade behovet av basservice i kommunerna med cirka 0,3 procentenheter.
 - Utvidgade uppgifter under Sanna Marins regering + 112 miljoner euro
 - På grund av coronapandemin rådde undantagsförhållanden i Finland 1.3–27.4.2021, och dessutom infördes regionala restriktioner i början och slutet av året. Restriktionerna har minskat vissa kostnader men i inte i samma grad som år 2020. Vårdskulden beräknas dock ha ökat ytterligare.
 - Coronapandemin har ökat kommunernas behov av arbetskraft och ökat kostnaderna avsevärt. Ökningar till exempel i löner, service och materialanskaffning
 - Löneuppgörelsens avtalsenliga förhöjning 1,8 % (+300 miljoner euro)
 - Kostnaderna för arbetslöshetsförmåner ökade med 12,5 procent (+57 miljoner euro)
 - Socialförsäkringsavgifterna för kommunala arbetsgivare ökade med 0,3 procentenheter (+60 miljoner euro)
- Verksamhetsintäkterna ökade 21,4 procent (cirka 2 000 miljoner euro)
 - Statens coronastöd och andra utvecklingsprojekt ökade understöden till kommunerna och sjukvårdsdistrikten, vilket syns som en stark ökning i verksamhetsintäkterna.
 - Avgifterna för småbarnspedagogiken sänktes 1.8.2021: -30 miljoner euro
 - Revideringen av klientavgiftslagen inom social- och hälsovården sänkte klientavgifterna med cirka 18 miljoner euro 2021

Skatterna höjdes sammanlagt med 6,5 % eller cirka 1 550 miljoner euro 2021

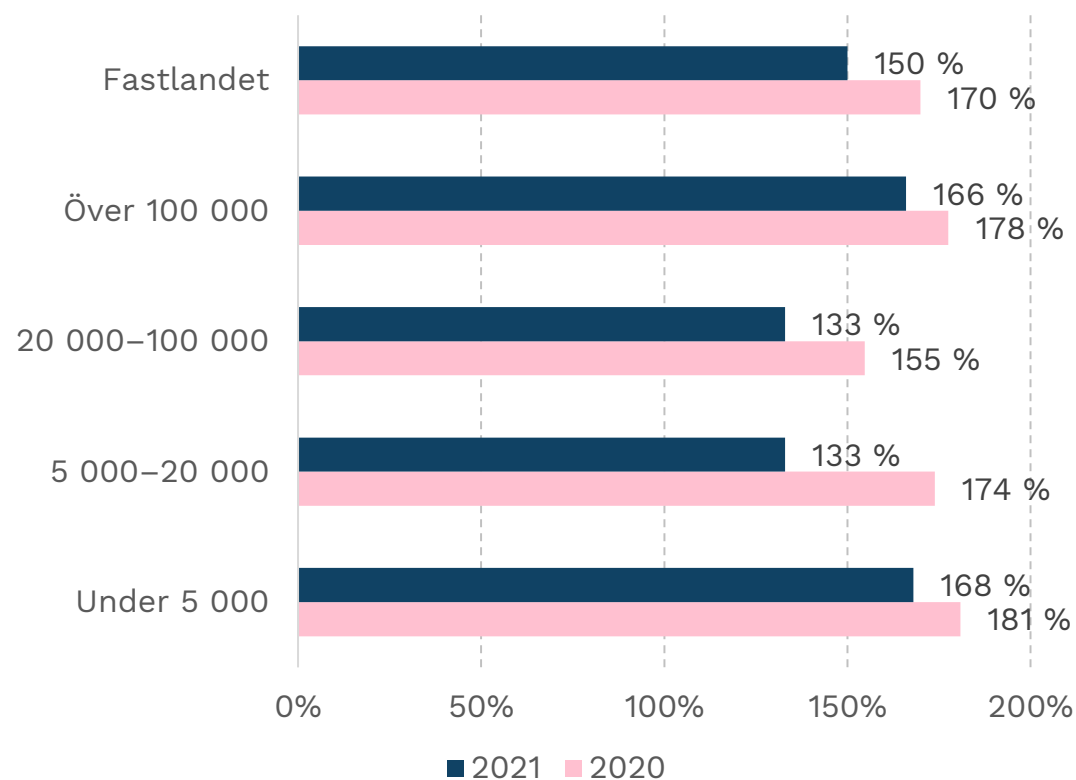
- Inkomsterna från kommunalskatten ökade med 2,3 procent (cirka 460 miljoner euro)
 - Antal sysselsatta +7,6 % och lönesumman +4,6 %
 - Inkomstskattesatsen höjdes år 2021 i 39 kommuner och sänktes i 4. Förhöjningarna ökade kommunernas skatteinkomster med cirka 60 miljoner euro.
 - Ändringar i skattegrunderna cirka -180 miljoner euro
 - Lättnader i skattebetalningsplanen -50 miljoner euro
- Kommunernas inkomster från samfundsskatten ökade 44,6 procent (cirka 870 miljoner euro)
 - Kommunernas samfundsskatteandel ökades med 10 procentenheter som ett coronastöd av engångskaraktär: +610 miljoner euro.
 - Sänkningen av avgifterna för småbarnspedagogiken kompensades med en bestående ökning av samfundsskatteandelen med 2 procentenheter: +100 miljoner euro
- Fastighetsskatterna ökade 12,3 procent (cirka 220 miljoner euro)
 - Höjningen av fastighetsskattesatsen cirka +41 miljoner euro
 - Införandet av flexibelt verkställande av fastighetsbeskattningen innebar att cirka 200 miljoner euro fastighetsskatt sköts upp till år 2021.

Statsandelarna minskade med 8 % år 2021, dvs. cirka 920 miljoner euro

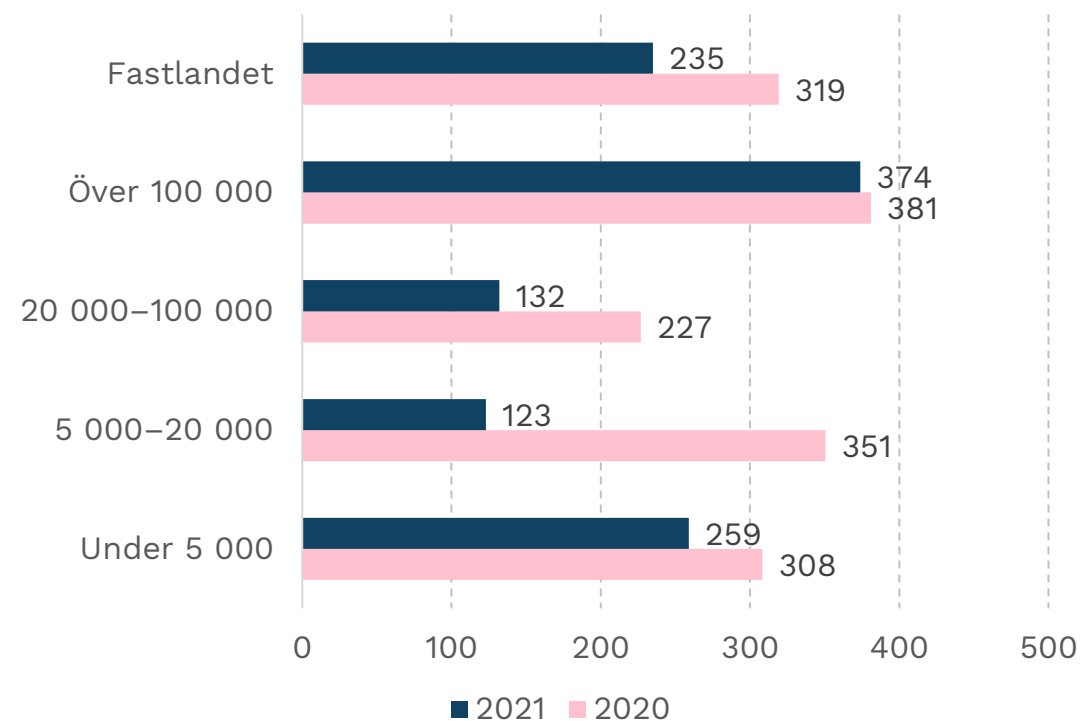
- Statsandelen för kommunal basservice ökades med ett coronastöd av engångsnatur: +300 miljoner euro. Av beloppet var 234 miljoner euro kompensation för den bibehållna minskningen av statsandelen år 2021 till följd av konkurrenskraftsavtalet.
- De utvidgade uppgifterna under regeringen Marin beräknades öka kommunernas kostnader med 112 miljoner euro från år 2020.
- Indexjusteringen för statsandelen för kommunal basservice +174 miljoner euro och UKM:s indexjustering av statsandelen +17 miljoner euro
- Justeringen av kostnadsfördelningen i momentet för statsandel för kommunal basservice -14 miljoner euro, UKM + 6 miljoner euro
- Kompensationen för förlorade skatteinkomster ökade med 180 miljoner euro

Kommunernas ekonomi enligt kommunstorlek, fastlandet

Årsbidraget i % av avskrivningar

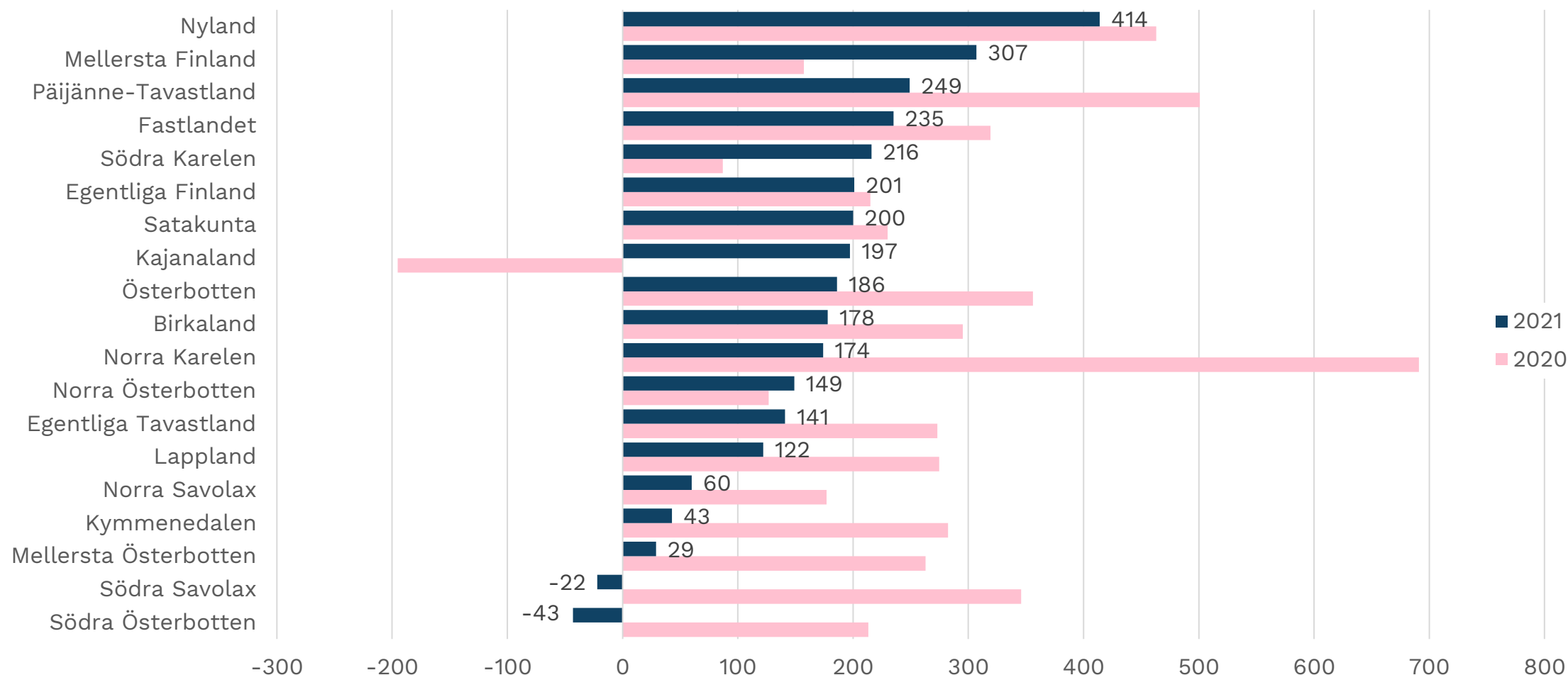
Räkenskapsperiodens resultat (€/inv.)

Källa: 2020 Statistikcentralen, år 2021 bokslutsprognoser insamlade av Statskontoret.

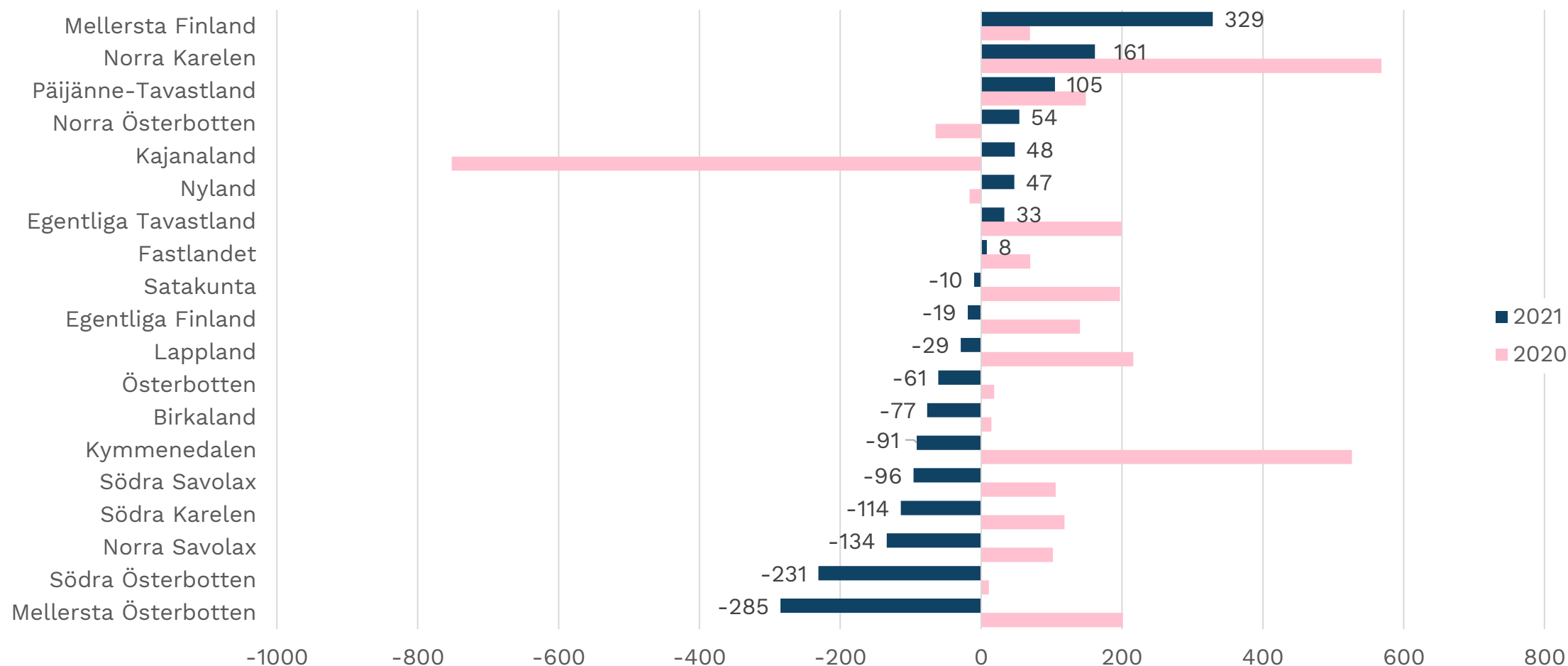
Kommunernas ekonomi enligt landskap, fastlandet

Räkenskapsperiodens resultat (€/inv.)

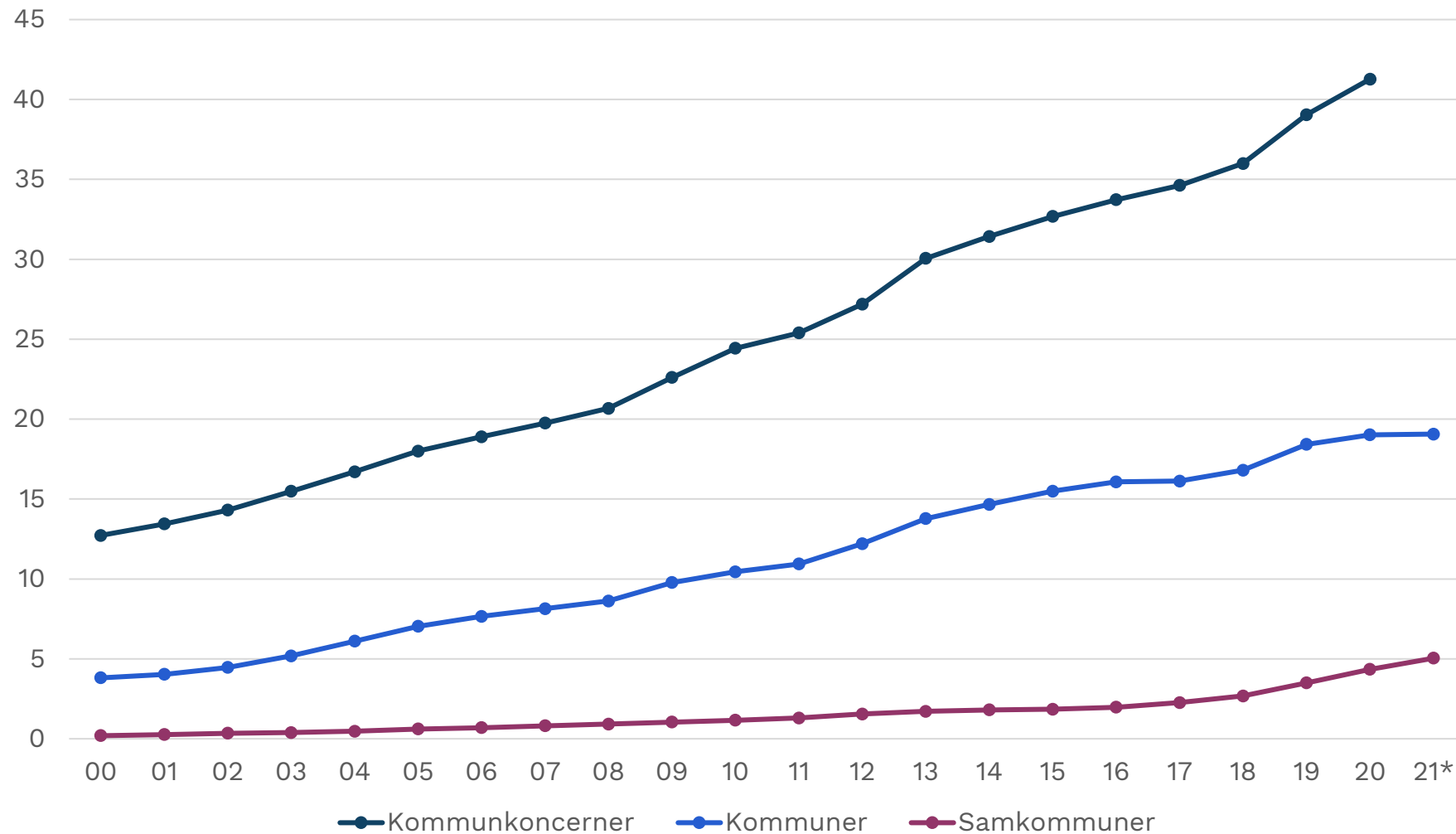

Kommunernas ekonomi enligt landskap, fastlandet

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, €/inv.

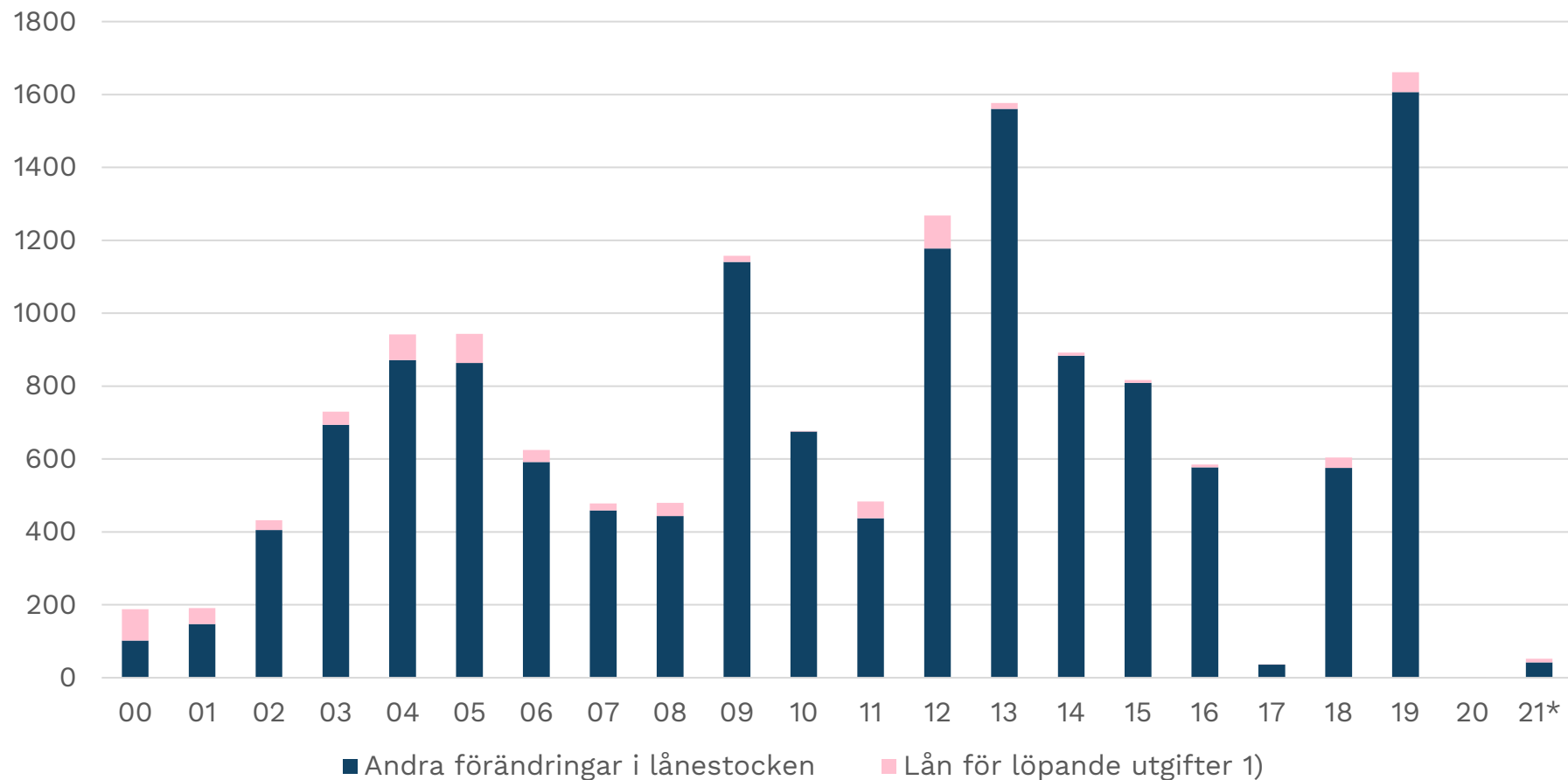

Kommunernas, samkommunernas och kommunkoncernernas lånestock ¹⁾ år 2000–2021 md euro

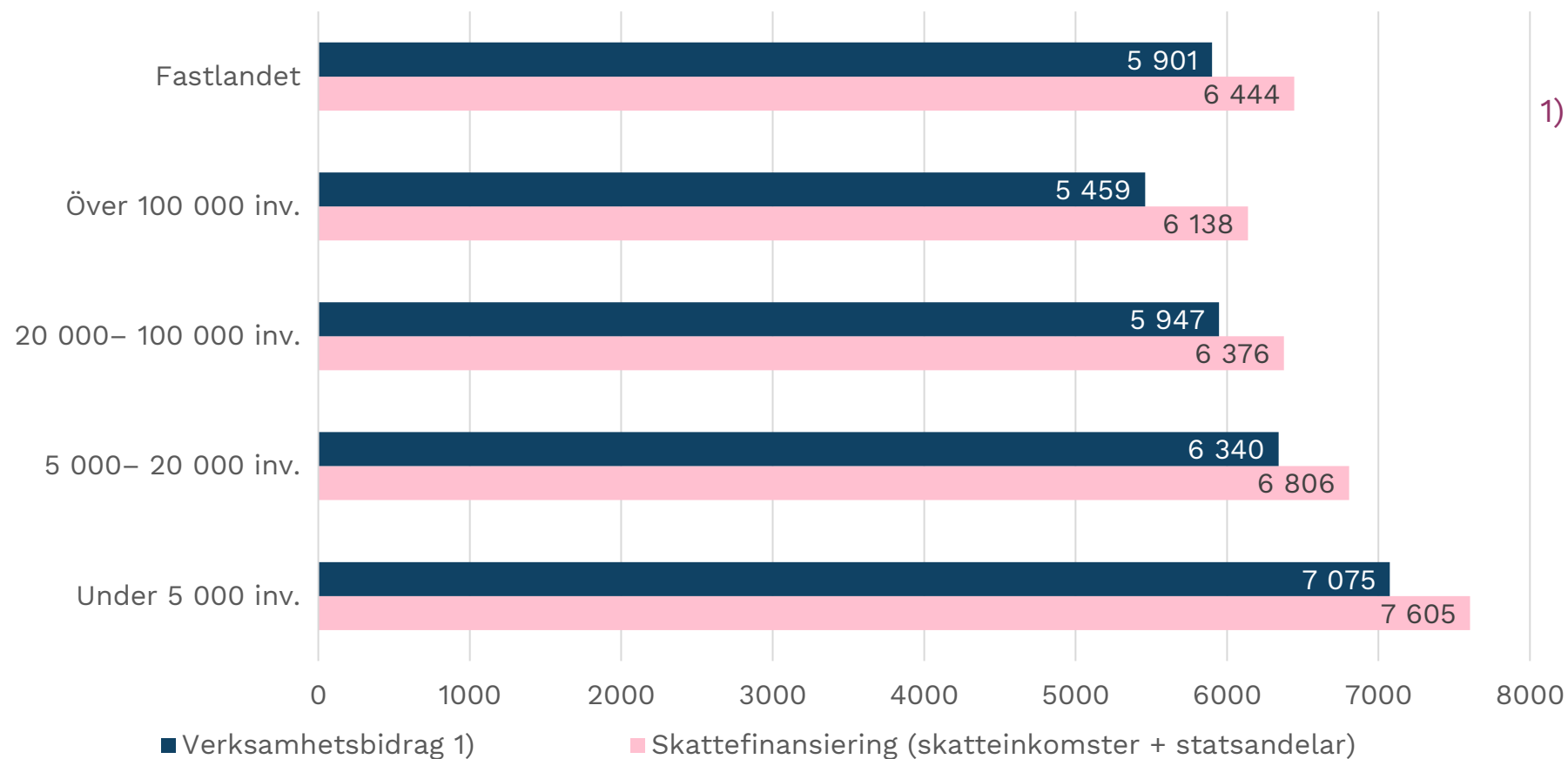
1) Exklusive lån mellan kommuner och samkommuner

Förändring i kommunernas lånestock 2000-2021, miljoner euro

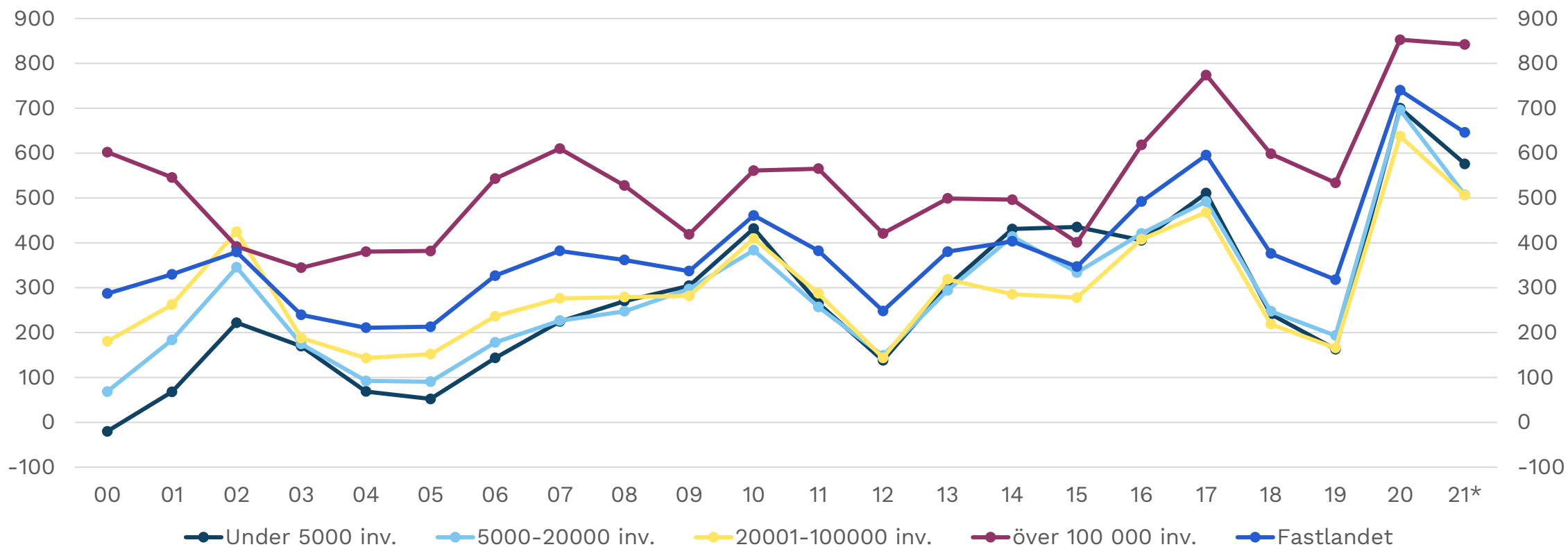
- 1) Lånen för löpande utgifter är summan av kommunernas negativa årsbidrag. År 2000-2021 uppgick lånen för löpande utgifter till cirka **721** miljoner euro, vilket är cirka **5** % av förändringen i lånestocken 2000-2021.
- 2) År 2021 uppgick lånen för löpande utgifter till cirka **10** miljoner euro.

Verksamhetsbidrag och skattefinansiering enligt kommunstorlek på fastlandet, euro/inv. år 2021

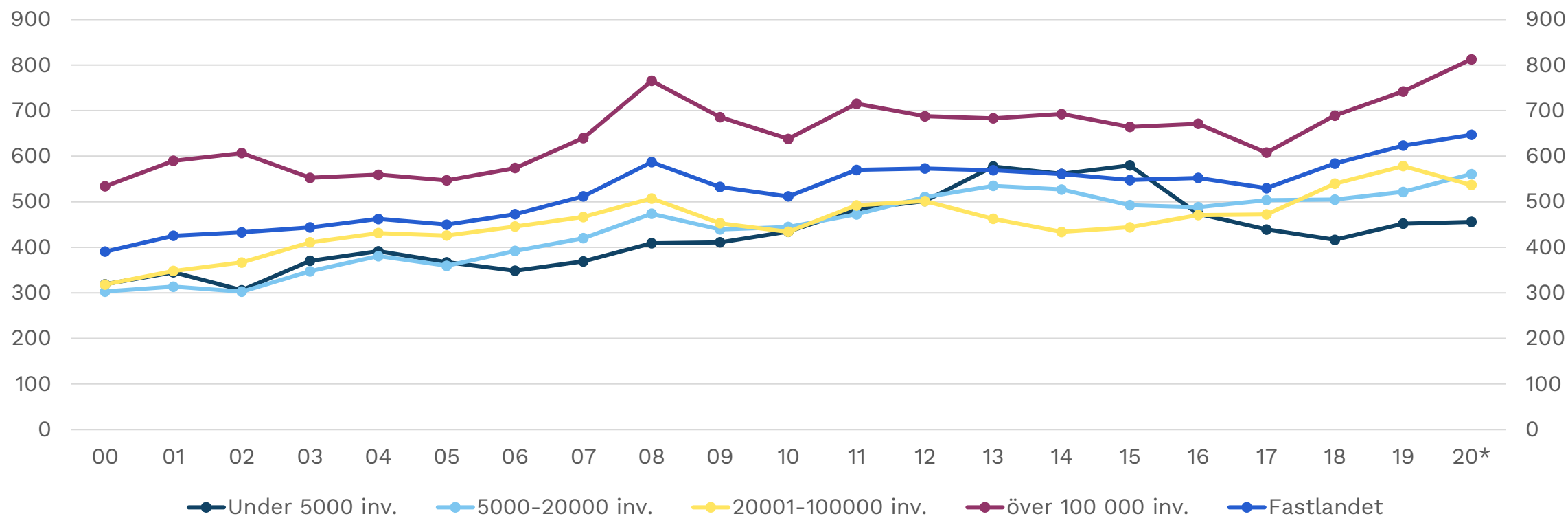

1) Verksamhetsbidraget är differensen mellan verksamhetsintäkterna och verksamhetskostnaderna och det utvisar den andel som återstår att finansiera med skattemedel

Kommunernas årsbidrag 2000-2021, euro/inv. Enligt kommunstorlek

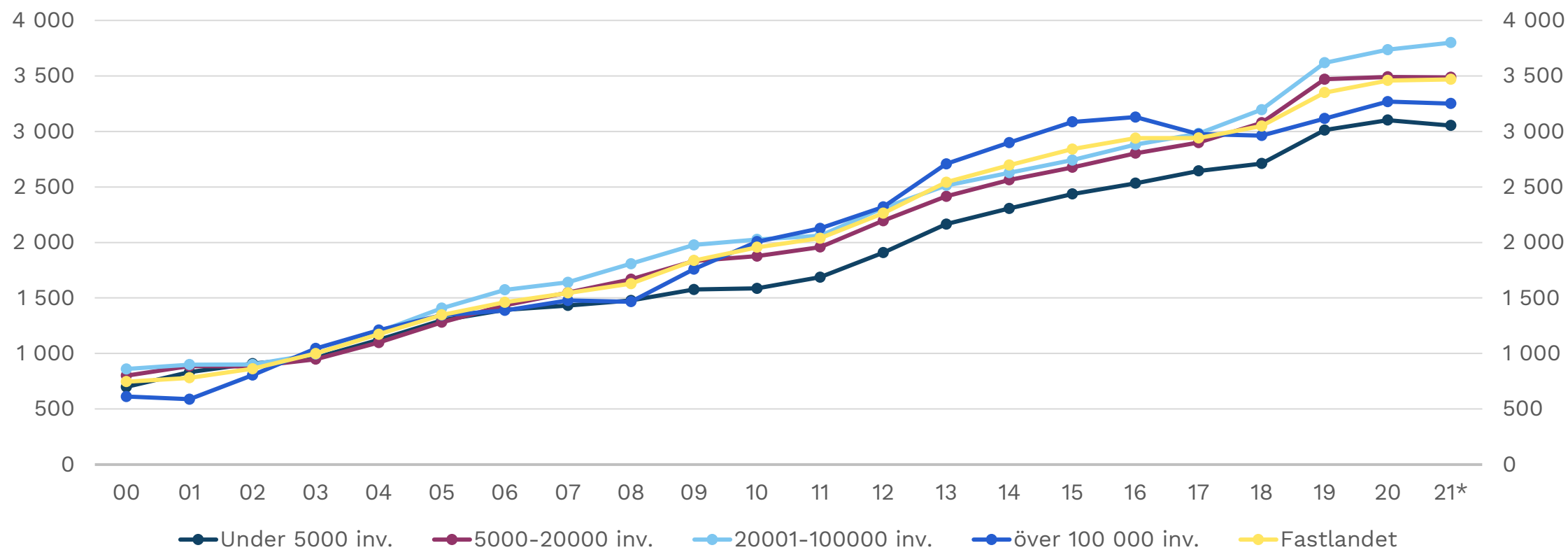

Investeringar som avskrivs ¹⁾ 2000–2020, euro/inv. Enligt kommunstorlek, fastlandet

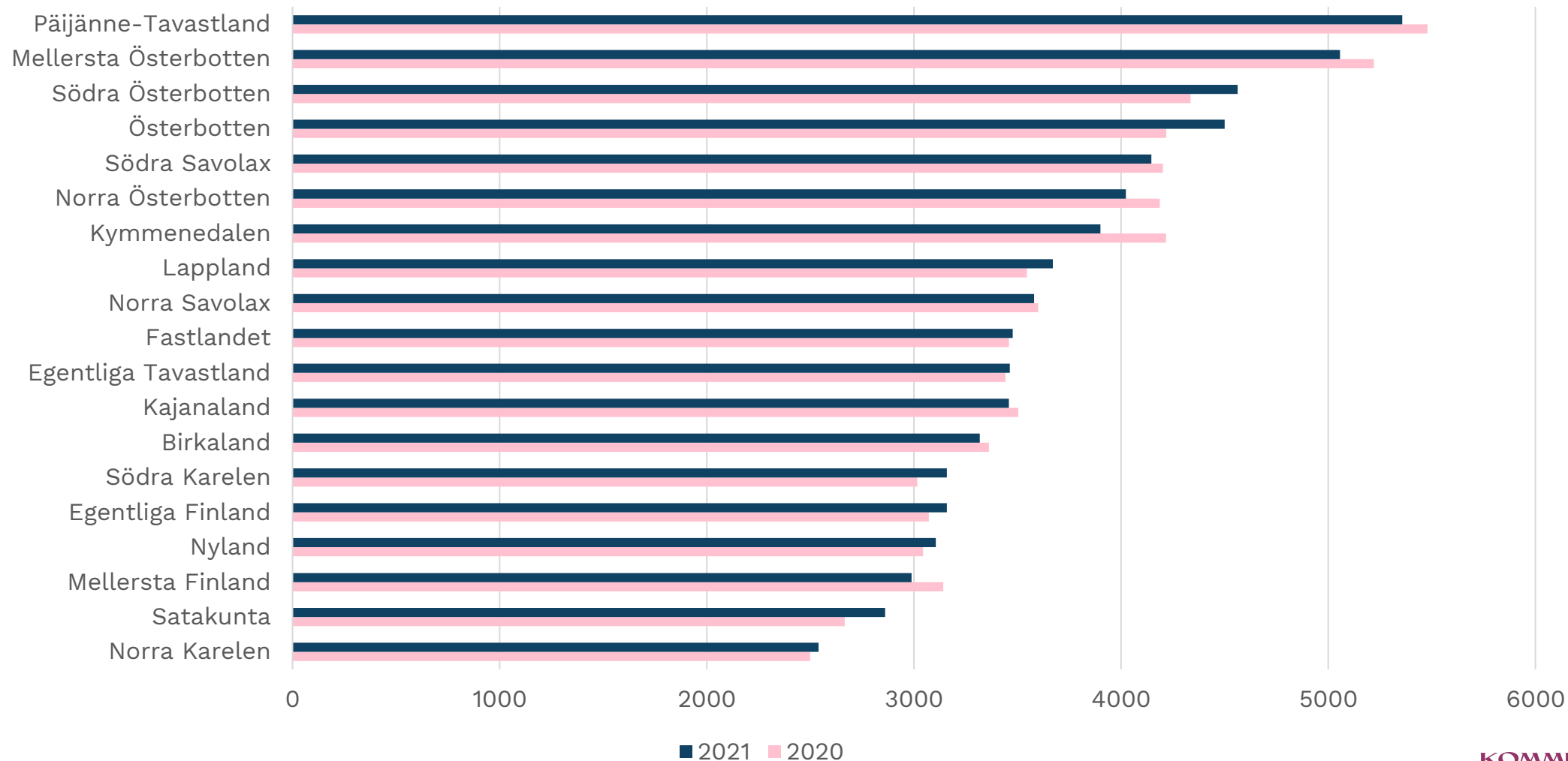

¹⁾ Bruttoinvesteringar, exkl. anskaffning av mark- och vattenområden samt anskaffning av aktier och andelar.

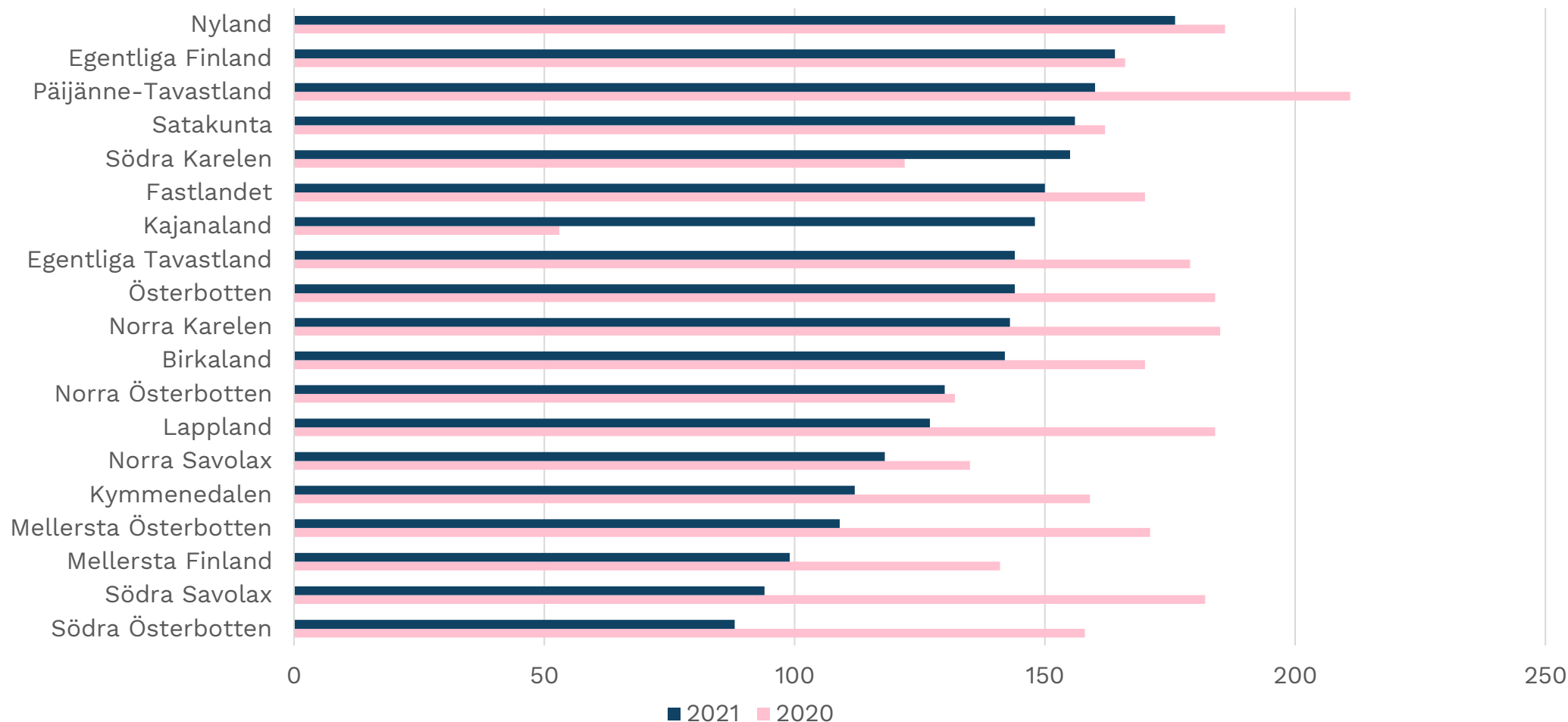
Kommunernas lånestock 2000–2021, €/inv. Enligt kommunstorlek, fastlandet

Kommunernas lånestock landskapsvis i slutet av 2020 och 2021, euro/inv.

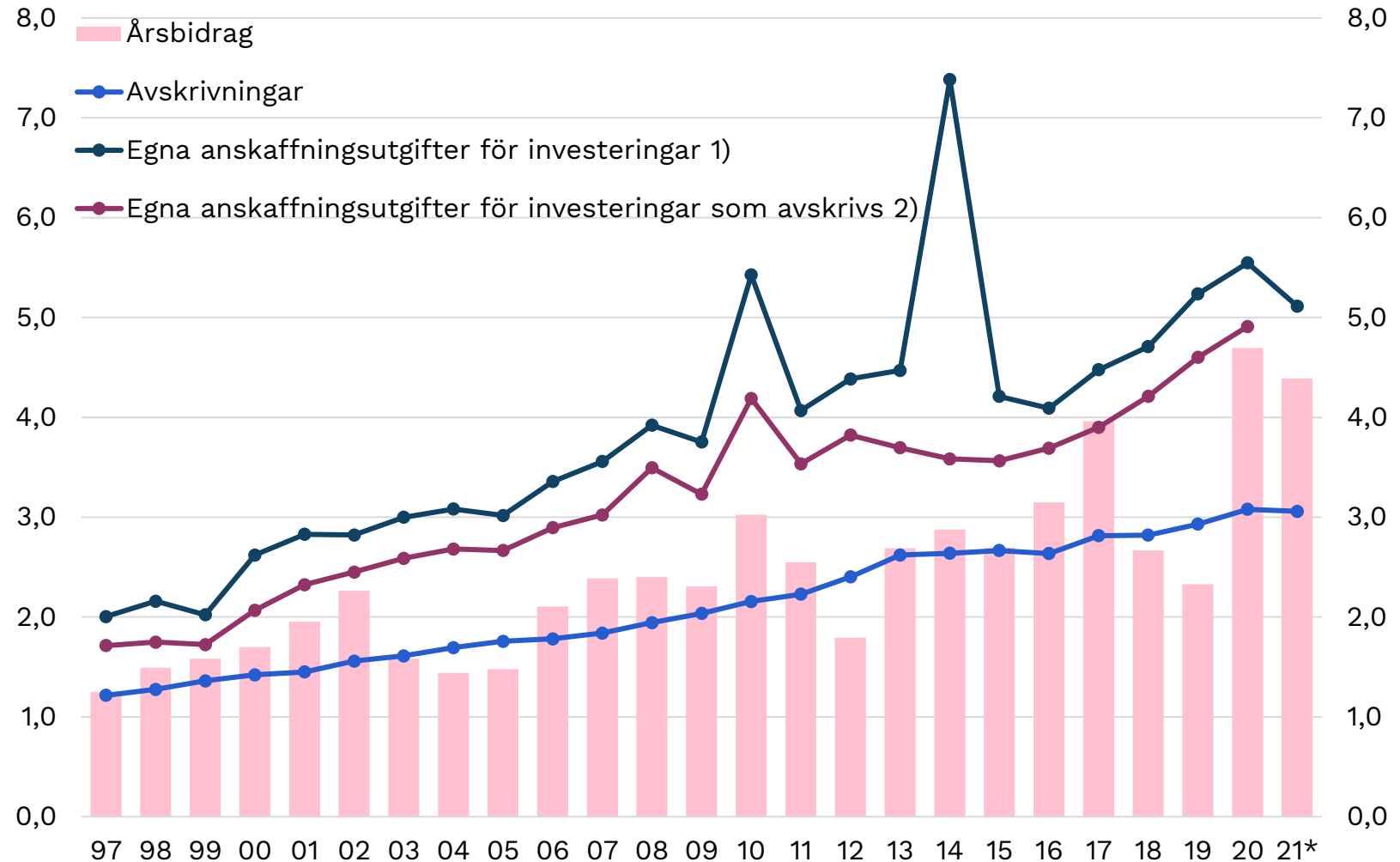

Kommunernas årsbidrag i % av avskrivningarna landskapsvis 2020 och 2021

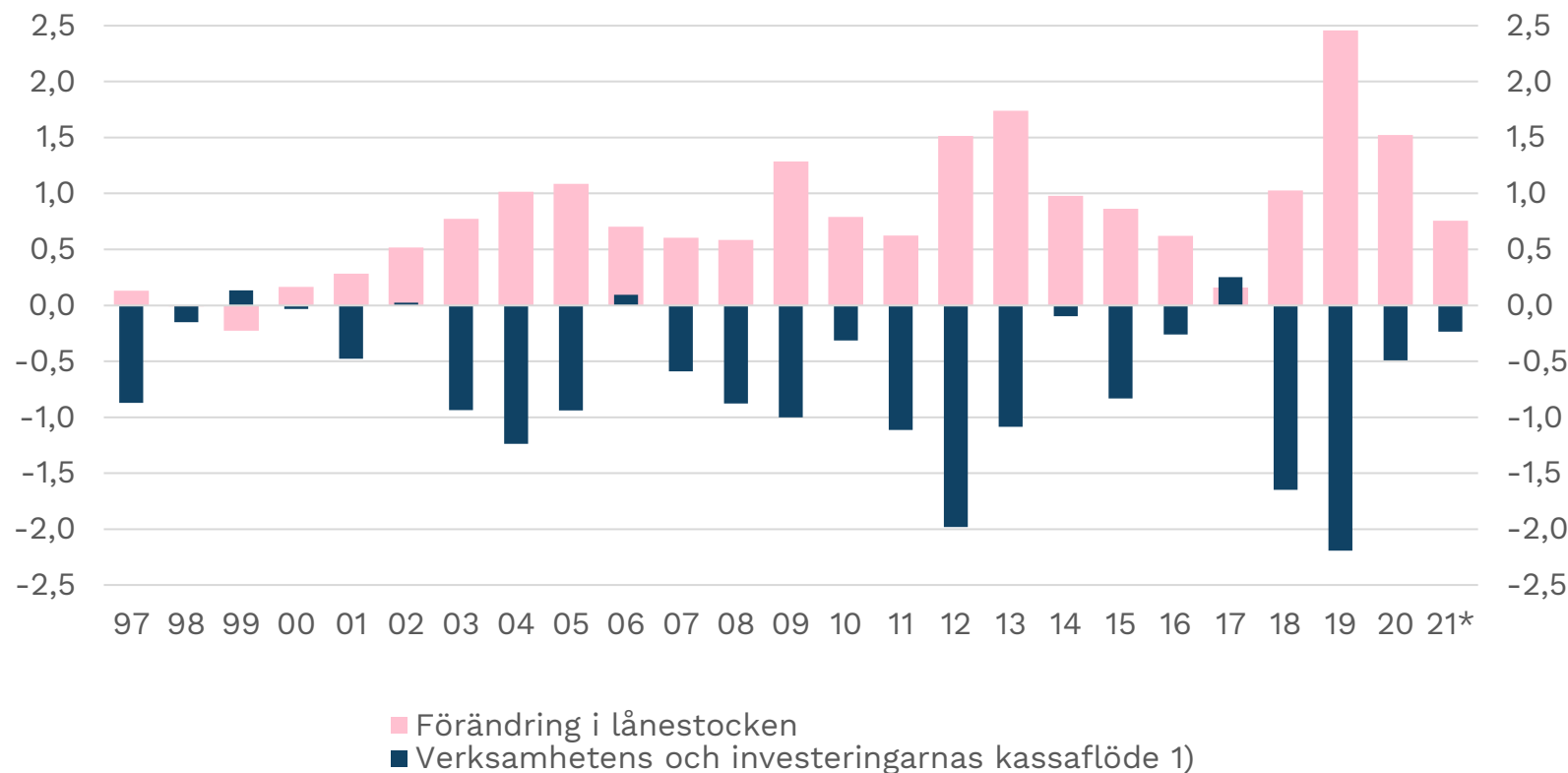

Hur kommunernas och samkommunernas årsbidrag räcker till för avskrivningar och investeringar 1997–2021, md euro

- 1) Investeringsutgifter – Finansieringsandelar för investeringar 1) I uppgifterna för år 2010 ingår poster med anknytning till bildandet av samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster. I uppgifterna för år 2014 ingår uppskattningsvis 3,1 md euro för anskaffning av aktier och andelar i samband med bolagiseringarna av kommunala affärsverk.
- 2) Investeringsutgifter exkl. anskaffning av mark- och vattenområden samt anskaffning av aktier och andelar.

Kommunerna och samkommunerna, verksamhetens och investeringarnas kassaflöde samt förändringen i lånestocken 97–21, md euro

1) Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde = intern finansiering, netto + investeringar, netto

Intern finansiering = Årsbidraget + extraordinära poster, netto + rättelseposter till internt tillförda medel

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde är ett mellanresultat i finansieringsanalysen. Ett negativt belopp (underskott) beskriver att utgifter antingen måste täckas genom en minskning av de likvida medlen eller genom en ökning av lånestocken. Ett plusbelopp anger hur mycket av kassaflödet som blir kvar för nettokreditgivning, amortering av lån och förstärkning av likvida medel.

Kommunernas och samkommunernas finansieringsanalys år 2020–2021, md euro

Poster i finansieringsanalysen	2020	2021 BSP
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	4,69	4,39
Extraordinära poster, netto	0,09	0,09
Rättelseposter till internt tillförda medel	-0,48	-0,69
Investeringskassaflöde		
Investeringsutgifter	-5,76	-5,27
Finansieringsandelar för investeringar	0,21	0,15
Inkomster av försäljning av finansieringstillgångar	0,85	1,06
Verksamhetens och invest. kassaflöde	-0,40	-0,23
Finansieringskassaflöde		
Förändringar i utlåningen	0,03	
Ökning av långfristiga lån	4,43	
Minskning av långfristiga lån	-2,20	
Förändring av kortfristiga lån	-0,81	
Förändring av likvida medel	1,64	0,11
Likvida medel 31.12	7,90	8,01
Lånestock 31.12	23,35	24,11

Information om den kommunala ekonomin 2010-2021, fastlandet.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 tpa
Årsbidrag:												
Md euro	2,47	2,05	1,34	2,06	2,20	1,89	2,70	3,27	2,07	1,75	4,07	3,57
euro/invånare	461	382	248	380	403	347	492	596	376	318	740	649
Årsbidraget i % av avskrivningarna	145	118	71	100	106	91	127	149	94	76	170	151
Årsbidraget i % av investeringarna ¹⁾	99	73	46	64	61	63	89	112	64	53	115	92
Räkenskapsperiodens resultat, md € ²⁾	1,83	0,42	-0,31	0,37	2,03	0,14	0,89	1,19	-0,11	-0,16	1,76	1,31
Verksamh. och inv. kassaflöde, md euro 2)	1,08	-0,93	-1,68	-0,89	-0,09	-0,89	-0,07	0,47	-1,04	-1,43	0,38	0,09
Lånestock:												
Md euro	10,45	10,95	12,21	13,79	14,68	15,50	16,09	16,17	16,73	18,40	19,01	19,6
Årlig förändring, %	6,9	4,7	11,6	12,9	6,5	5,6	3,8	0,5	3,5	10,0	3,0	0,3
euro/invånare	1 956	2 038	2 262	2 542	2 697	2 841	2 939	2 949	3 048	3 349	3 458	3 469
Antal kommuner (resp. års kommunindelning):												
Antal kommuner sammanlagt	326	320	320	304	304	301	297	295	295	295	294	293
Årsbidraget negativt	7	34	80	28	10	13	14	4	43	65	2	13
Resultatet negativt	55	141	227	137	104	107	94	51	200	223	27	66

1) I procent av anskaffningsutgifterna för **investeringar som avskrivs** = investeringsutgifterna – anskaffning av mark- och vattenområden – finansieringsandelar för investeringar.

2) År 2010 innehåller extraordinära inkomster till följd av bildandet av HRM, cirka 0,95 md euro.

År 2014 innehåller extraordinära inkomster till följd av bildandet av HRM, cirka 1,7 md euro.

Kommunkoncernernas resultat- och finansieringsanalys 2019– 2020, md euro

Kommunkoncernernas resultat- och finansieringsanalys

2019 och 2020 md euro Kommunkoncernernas inbördes poster har inte eliminerats.
Innehåller inte uppgifter om kommuner som inte upprättar ett koncernbokslut.

Resultatpost	2019 md euro	2020 md euro	Förändring %	Poster i finansieringsanalysen	2019 md euro	2020 md euro	Förändring %
Verksamhetsintäkter	26,77	26,45	-1,2	Verksamhetens kassaflöde			
Verksamhetskostnader	54,87	55,39	0,9	Årsbidrag	4,48	6,89	54,1
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	0,07	0,09		Extraordinära poster, netto	0,34	0,12	
Verksamhetsbidrag	-28,03	-28,85	2,9	Räkenskapsperiodens skatter	0,10	0,08	
Skatteinkomster	22,85	23,78	4,0	Rättelseposter till internt tillförda medel	-0,82	-0,57	
Statsandelar	9,78	12,22	24,9	Investeringskassaflöde			
Finansiella poster, netto	-0,13	-0,25		Investeringsutgifter	8,90	9,18	3,2
Årsbidrag	4,48	6,89	54,1	Finansieringsandelar för investeringar	0,19	0,20	
Avskrivningar och nedskrivningar	4,47	4,68	4,8	Inkomster av förs. av best. akt. tillg.	1,88	1,71	
Extraordinära poster, netto	0,34	0,12		Verksamhetens och invest. kassaflöde	-2,95	-0,90	
Räkenskapsperiodens resultat	0,35	2,33		Finansieringens kassaflöde			
Räkenskapsperiodens överskott	0,18	2,08		Förändringar i utlåningen	0,08	-0,02	
				Ökning av långfristiga lån	5,85	6,26	7,0
				Minskning av långfristiga lån	3,19	3,27	2,4
				Förändring av kortfristiga lån	0,54	-0,99	
				Övriga förändringar	0,14	0,37	
				Förändring av likvida medel	0,38	1,49	
				Likvida medel 31.12.	7,78	9,26	19,0
				Lånestock 31.12	39,05	41,27	5,7